

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Chimie și Inginerie Chimică
1.3 Departamentul	Chimie
1.4 Domeniul de studii	Chimie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Chimie avansată / master degree

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Chimie organometalica avansata - CMR6122						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Cristian Silvestru						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Cristian Silvestru						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					15
Examinări (oral)					8
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual		108			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Studentii vor primi suportul de curs Se va stimula participarea interactivă Studentii se vor prezenta la curs cu telefoanele mobile închise
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Studentii se vor prezenta la seminar/laborator cu telefoanele mobile închise Studentii se vor prezenta în laborator cu halat, manusi, ochelari de protecție Nu va fi acceptată întârzierea

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Descrierea, analiza și utilizarea conceptelor și teoriilor avansate din domeniul chimiei</p> <ul style="list-style-type: none"> • C1.1 Recunoasterea și descrierea conceptelor, abordărilor, teoriilor, metodelor și modelelor complexe privitoare la structura și reactivitatea compusilor chimici • C1.2 Explicarea și interpretarea unor proprietăți, concepte, abordări, teorii, modele și noțiuni fundamentale de structura și reactivitate a compuşilor chimici. • C1.3 Aplicarea notiunilor fundamentale pentru rezolvarea problemelor asociate structurii și reactivității compusilor chimici. • C1.4 Analiza critică a modelelor și teoriilor existente cu privire la structura și reactivitatea compusilor chimici. • C1.5. Elaborarea de proiecte care vizează structura și reactivitatea compusilor chimici prin prisma modelelor și teoriilor existente. <p>C2. Efectuarea de experimente cu grad de dificultate ridicat, aplicarea riguroasă a metodelor de analiza și interpretarea rezultatelor cu respectarea normelor de securitate și sănătate în muncă</p> <ul style="list-style-type: none"> • C2.1. Identificarea metodelor și tehnicilor, a materialelor, substanțelor și aparaturii necesare pentru efectuarea de experimente • C2.2. Stabilirea strategiei, descrierea și interpretarea unor experimente de laborator cu grad de dificultate ridicat • C2.3. Efectuarea unor experimente de laborator cu grad de dificultate ridicat și interpretarea rezultatelor • C2.4. Analiza și interpretarea critică a modului de desfășurare a experimentelor de laborator și a rezultatelor obținute • C2.5. Elaborarea și prezentarea unui raport referitor la desfășurarea unui experiment de laborator cu descrierea modului de lucru și interpretarea rezultatelor
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Informarea și documentarea permanentă în domeniul sau de activitate în limba română

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • dobândirea de cunoștințe avansate de chimie organometalică • însușirea de cunoștințe privind concepte generale (proprietăți generale, sinteză și reactivitate); combinații ale metalelor din grupele principale și ale metalelor tranzitionale; molecule fluxionale; compuși hipervalenți și compuși cu legătură metal-metal (inclusiv clusteri); noțiuni privind aplicații în sinteza organică și în cataliză; noțiuni de analiză structurală în chimia organometalică.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • abilitatea de a sintetiza compuși organometalici utilizând metode directe de sinteză sau proprietățile chimice (reactivitate) ale acestora • cunoștințe privind sinteza de compuși organometalici în stări de oxidare neobișnuite • abilitatea de a utiliza metode spectroscopice în stabilirea structurii compuşilor organometalici • obișnuința de a lucra în grup, abilitatea de a se exprima liber pe o temă dată, de a utiliza literatura de specialitate, de a întocmi un eseu/raport pe o temă dată.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive. Tipuri de legătură metal-carbon - reactivitate (actualizarea de noțiuni dobândite în cadrul cursurilor anterioare) (legătura M-C, reactivitate).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
2. Proprietăți generale ale compușilor organometalici (regula celor 18 electroni – limite).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
3. Stări de oxidare și numere de coordinare în compuși organometalici (stare de oxidare, legătura metal-metal, număr de coordinare).	Prelegerea Explicația Conversația Problematizarea	
4. Compuși organometalici ai Li și Na în sinteza organometalică (reactivitate, organolitium, organosodiu).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
5. Compuși organometalici ai Mg și Hg în sinteza organometalică (reactivitate, reactivi Grignard, organomercur, toxicitatea mercurului).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
6. Compuși organometalici cu legătură simplă metal-metal ai metalelor din grupele principale - sisteme aciclice și ciclice (legătură simplă metal-metal, metalocicluri).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
7. Compuși organometalici cu legătură multiplă metal-metal (legătură dublă și triplă metal-metal).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
8. Clusteri organometalici: metacarbonili – sinteză și proprietăți (clusteri, metacarbonili, tipuri structurale, sinteză).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
9. Clusteri organometalici micști – sinteză și proprietati (clusteri, tipuri structurale, isolobalitate).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
10. Compuși organometalici ai metalelor tranzitionale cu liganzi σ-donori si σ-donori/π-acceptor (M-alchil, M-aril, stabilitate cinetica si termodinamica, M-carbene, M-carbine).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
11. Compuși organometalici ai metalelor tranzitionale cu liganzi π-donori/π-acceptor (M-olefina, M-alchina, M-ciclopentadienil, M-arena).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea	

	Problematizarea	
12. Rezonanță magnetică nucleară în investigarea compușilor organometalici. Molecule fluxionale (izotopi activi RMN, cuplaje metal-proton, metal-carbon, caracter dinamic în soluție, molecule fluxionale).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
13. Compuși organometalici hipervalenți – sinteză și structură (hipervalență, stabilitate, stări de oxidare, caracter dinamic).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	
14. Aplicații în sinteza organică și noțiuni de cataliză organometalică (procese catalitice, activarea legăturii C-nemetal).	Prelegerea Explicația Conversația Descrierea Problematizarea	

Bibliografie

1. I. Haiduc, *Chimia compușilor organometalici*, Editura Științifică, București, 1974.
2. Ch. Elschenbroich, A. Salzer, *Organometallics - A Concise Introduction Chemistry*, VCH Verlag, Weinheim, 1992.
3. R. H. Crabtree, *The Organometallic Chemistry of The Transition Metals*, 3rd Ed., John Wiley & Sons, New York, 2001.
4. Suport de curs, prezentare PowerPoint.

Bibliografie opțională (biblioteca titularului de disciplină:

1. I. Haiduc, J. J. Zuckerman, *Basic Organometallic Chemistry*, Walter de Gruyter, Berlin, 1985.
2. S. Komiya (Ed.), *Synthesis of Organometallic Compounds – A Practical Guide*, John Wiley & Sons, Chichester, 1998.
3. I. Omae, *Applications of Organometallic Compounds*, John Wiley & Sons, Chichester, 1998.
4. Kin-ya Akiba (Ed.), *Chemistry of Hypervalent Compounds*, Wiley-VCH, New York, 1999.
5. D. Morales-Morales, C. Jensen (Eds.), *The Chemistry of Pincer Compounds*, Elsevier, Amsterdam, 2007.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Tehnici de sinteză a compușilor organometalici sensibili în atmosferă (apă, oxigen, dioxid de carbon) (reactivitate, anhidrifiere solvenți, manipulare compuși sensibili) (2 ore).	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea	
2. Sinteza unui derivat litu-organic sub atmosferă de argon (compus litu-organic, reactiv Grignard, structură, reactivitate) (5 ore).	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea	
3. Sinteze de derivați organometalici ai metalelor netranziționale în aer și sub atmosfera de argon (reacții de metateză și de redistribuție) (4 ore).	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea	
4. Analiza prin spectroscopie RMN a compușilor organometalici preparați (semnale de rezonanță, constante de cuplaj, proces dinamic) (2 ore).	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea	
5. Colocviu (1 ora).	Test	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Prin însușirea conceptelor teoretico-metodologice și abordarea aspectelor practice incluse în disciplina *Chimie organometalica avansată*, studenții dobândesc un bagaj de cunoștințe consistent, în concordanță cu competențele parțiale cerute pentru ocupațiile posibile prevăzute în Grila 1 – RNCIS.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> corectitudinea răspunsurilor – însușirea și înțelegerea corectă a problematicii tratate la curs 	<ul style="list-style-type: none"> examen oral – accesul la examen este condiționat de susținerea colocviului de laborator și prezentarea referatelor de laborator corespunzătoare tuturor lucrărilor practice intenția de fraudă la examen se pedepsește cu eliminarea din examen frauda la examen se pedepsește prin exmatriculare conform regulamentului ECST al UBB <i>contestațiile</i> se rezolvă de către titularul de disciplină 	80%
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> corectitudinea răspunsurilor – însușirea și înțelegerea corectă a problematicii tratate la laborator calitatea referatelor pregătite activitatea desfășurată în laborator 	<ul style="list-style-type: none"> referatele de laborator corespunzătoare tuturor lucrărilor practice – se predau conform graficului stabilit la începutul semestrului examenul va conține și întrebări referitoare la activitățile experimentale și la cele de laborator 	20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Nota 5 (cinci) atât la colocviul de laborator, cât și la examenul oral. 			

Data completării
22.10.2012

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

-

Data avizării în departament
24.10.2012

Semnătura directorului de departament